

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

8. RAZRED ISTRAŽIVAČKI RAD

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova _____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: Vodice, 14. svibnja 2024.

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 180 minuta.

Sastavni dio istraživačkoga rada čine i materijali za čitanje potrebni za izradu istraživačkoga rada (Prilozi od 1. do 6.). Na početku učenici od člana Državnoga povjerenstva dobivaju kratke upute. Slijedi čitanje radnoga materijala. Predviđeno je vrijeme za prvo čitanje 45 minuta. Slijedi druga komunikacija s Državnim povjerenstvom. Svi učenici mogu postaviti pitanja članu Državnoga povjerenstva i dobiti dodatne upute u razdoblju navedenome u programu natjecanja. Nakon druge komunikacije slijedi završno oblikovanje odgovora.

Za izradu kvalitetnoga istraživačkog rada nužno je pozorno pročitati upute te proučiti literaturu i izvore.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Istraživački rad treba biti usklađen s normom hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja istraživačkoga rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora za izradu: **grafitna olovka, drvene bojice, kemijska olovka plave tinte, ravvalo i/ili trokut, šiljilo, gumica za brisanje i kalkulator.**

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se bodovima navedenima uz svaki zadatak. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, nepotpuni odgovori, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Prije početka rješavanja istraživačkoga rada provjeri broj stranica, priloge i pripremljeni pribor za izradu. Istraživački rad ima **7 stranica i milimetarski papir**. Radni materijal ima **6 stranica**.

Na svaku stranicu istraživačkoga rada i na milimetarski papir upiši zaporku.

--	--	--	--	--

_____

4	
---	--

1. Nakon analize radnih materijala prema uputi oblikuj dva istraživačka pitanja i dvije hipoteze.

Prvo se istraživačko pitanje mora temeljiti na odnosu udjela HIV pozitivnoga stanovništva i očekivane životne dobi u državama Srednje i Južne Afrike 2019.

Drugo se istraživačko pitanje mora temeljiti na promjeni očekivane životne dobi u državama Srednje i Južne Afrike u prva dva desetljeća 21. stoljeća.

Istraživačko pitanje mora biti jasno i sažeto oblikovano u obliku upitne rečenice.

ISTRAŽIVAČKA PITANJA

IP 1:

IP 2:

Hipoteza je pretpostavka koju ćeš daljnjim istraživanjem i analizom potvrditi, odbaciti ili preoblikovati. Pri pisanju hipoteze promisli kako ćeš navedenu tvrdnju provjeriti (potvrditi, odbaciti ili preoblikovati).

Hipoteze moraju biti odgovori na postavljena istraživačka pitanja.

Hipoteze moraju biti jasno i sažeto napisane u obliku izjavnih rečenica.

HIPOTEZE

H.1

H.2

3

2. Dopuni tablice 4. i 5. s pomoću podataka u radnim materijalima. Rezultate zaokruži na jednu decimalu.

a)

Tab. 4. Udio HIV pozitivnoga stanovništva i očekivana životna dob u Srednjoj i Južnoj Africi 2019.

	Udio HIV pozitivnoga stanovništva (%)	Očekivana životna dob (god.)
Srednja Afrika (prosjeak)		
Južna Afrika (prosjeak)		

b)

Tab. 5. Očekivana životna dob u državama Srednje i Južne Afrike prema udjelu HIV pozitivnoga stanovništva 2019.

Udio HIV pozitivnoga stanovništva (%)	Očekivana životna dob (god.)
< 7,0	
> 7,0	

6

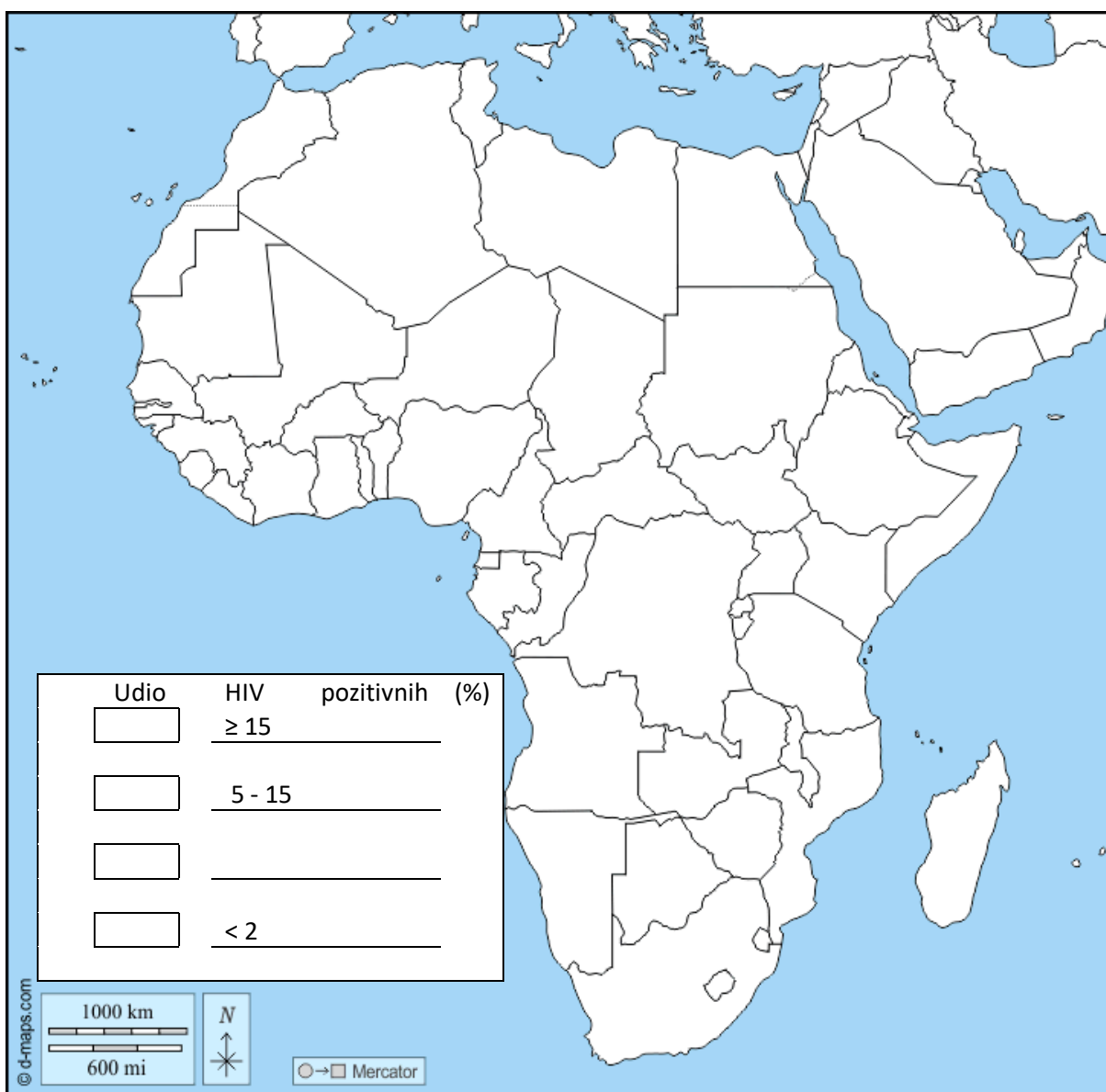
3. Prema podatcima o udjelu HIV pozitivnoga stanovništva u 1. i 2. tablici izradi na priloženoj karti Afrike tematsku kartu.

a) Prema podatcima prvo na predviđenome mjestu na karti kompletiraj tumač. Na crtu iza pravokutnika upiši vrijednost razreda koji nedostaje. Pravokutnike oboji smislenim redom koristeći se smeđom, crvenom, narančastom i žutom bojom.

b) S pomoću tumača i podataka u 1. i 2. tablici izradi tematsku kartu.

Na prostoru manjih otočnih država nacrtaj kružić (o) i ispuni ga odgovarajućom bojom.

c) Kemijskom olovkom na crtu upiši potpis tematske karte.

4 4. Riješi zadatke analizom podataka u tablicama i tematskim kartama.

a) Država Srednje i Južne Afrike s najkraćom očekivanom životnom dobi 2019. ima _____ % HIV pozitivnoga stanovništva.

b) Države Srednje Afrike imaju udio HIV pozitivnoga stanovništva 2019. godine za _____ postotnih bodova **manji/veći** od država Južne Afrike. Očekivana je životna dob 2019. u državama Srednje Afrike za _____ god. **manja/veća** nego u državama Južne Afrike. (Upiši vrijednosti na crtu i zaokruži točan dio tvrdnje.)

c) Koliko se kraće živi u državama Srednje i Južne Afrike s udjelom zaraženih od HIV-a većim od 7 %? _____

Prostor za računanje:

1

5. Prema podacima iz radnih materijala dopuni 6. tablicu. Rezultat zaokruži na jednu decimalu.

Tab. 6. Očekivana životna dob u Srednjoj i Južnoj Africi u prva dva desetljeća 21. stoljeća

Godina	Očekivana životna dob (god.)
2000.	
2010.	
2015.	
2019.	

8

6. Prema podacima u 3. i 6. tablici grafitnom olovkom izradi na milimetarskome papiru linijski dijagram. Dijagram treba prikazati kretanje očekivanoga trajanja života u prva dva desetljeća 21. stoljeća u:

(1) Srednjoj i Južnoj Africi (objedinjeno)

(2) državi s najmanjom očekivanom životnom dobi 2000. te u

(3) državi s najvećim apsolutnim porastom očekivane životne dobi u zadanome razdoblju.

a) Milimetarski papir položi tako da kraći rub predstavlja dno stranice. Ucertaj na milimetarski papir os x (vodoravnu os) 4 cm udaljenu od donjega ruba, a os y (okomitu os) 2 cm udaljenu od lijevoga ruba milimetarskoga papira.

b) Na osi x prvu oznaku ucrtaj 1 cm udaljenu od osi y, a ostale oznake ucrtaj tako da 5 mm predstavljaju 1 godinu. Duljinu osi prilagodi podacima iz tablice. Imenuj vodoravnu os.

c) Na osi y ucrtaj oznake na svakih 2 cm i upiši vrijednosti. Početna vrijednost mora biti 0. Duljinu osi prilagodi vrijednostima iz tablice. Imenuj okomitu os.

d) Unesi vrijednosti u dijagram točkama grafitnom olovkom te ih s pomoću ravnala poveži linijama triju različitih boja.

e) Izradi legendu kako bi značenje linije pojedine boje bilo razumljivo. Uokviri legendu.

f) Ispod dijagrama upiši potpis dijagrama koji će što sažetije opisati što, gdje i kad prikazuje.

1	
---	--

porasla za _____ god., a ime je kontinentske države s najmanjim apsolutnim porastom _____.

2	
---	--

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1	
---	--

9. U skladu s primjerima navedenima u uputama za citiranje literature u materijalima za čitanje abecednim redom navedi popis literature i izvora iskorištenih pri pripremi i izradi istraživačkoga rada.
